Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Vaststellen Nota Bodembeheer IJsselland en Bodemkwaliteitskaart IJsselland
Zaaknummer	61246-2023
B&W vergadering	21 november 2023
Agendacommissie	4 december 2023
Raadsvergadering	21 december 2023
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Behandelend ambtenaar	Frans Huner telefoon: 0572 - 347671, e-mail:
Fatale termijn(en)	21 december 2023

Bijlage(n):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. Nota bodembeheer Regio IJsselland, Tauw, 27 oktober 2023, kenmerk R002-1291303ABR-V04-mwl-NL
2. Technische rapportage bodemkwaliteitskaart regio IJsselland 2023, Tauw, 27 oktober 2023, R001-1291303ROE-V04-mwl-NL

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	21 december 2023
Zaaknummer	61246-2023
Onderwerp	vaststellen Nota Bodembeheer IJsselland en Bodemkwaliteitskaart IJsselland
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Voor informatie	Frans Huner telefoon: 06 – 1107 0812, e-mail: frans.huner@raalte.nl

Samenvatting

Voor grondverzet is het nodig inzicht te hebben in de kwaliteit van de te ontgraven en ontvangende bodem. Binnen het Besluit bodemkwaliteit is een vastgestelde bodemkwaliteitskaart een toegestane milieuhygiënische verklaring (artikel 4.3.5 Regeling bodemkwaliteit). Deze kaarten zijn onderdeel van het grondstromenbeleid zoals dat vast is gelegd in de Nota bodembeheer Regio IJsselland. De huidige Nota bodembeheer heeft een maximale geldigheid tot 2023 (wettelijk 10 jaar).

Het opnieuw vastleggen van de nota en kaarten is nodig om het grondverzet in de regio te faciliteren. Uitgangspunt is het beleidsneutraal overgaan. Hierbij wordt rekening gehouden met het in werking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

De Nota en de kaarten dienen voor 1 januari 2024 door de Raad te zijn vastgesteld, zodat gebruik kan worden gemaakt van het overgangsrecht Omgevingswet. Op termijn is het nodig het grondstromenbeleid en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten te integreren in de omgevingsplannen van de gemeente. Het ontwerpbesluit heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingebracht.

Beslispunten

1. De nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaarten IJsselland vast te stellen;
2. De volgende gerelateerde werkzaamheden aan het college te delegeren:
   a. Het erkennen van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten
   b. het in de Nota bodembeheer beschreven beleid aan te passen indien wijzigingen in wet- en regelgeving dat noodzakelijk maakt, zoals de Omgevingswet of voor PFAS en andere opkomende stoffen, etc

Inleiding

Voor grondverzet is het nodig inzicht te hebben in de kwaliteit van de te ontgraven en ontvangende bodem. Binnen het Besluit bodemkwaliteit is een vastgestelde bodemkwaliteitskaart een toegestane milieuhygiënische verklaring (artikel 4.3.5 Regeling bodemkwaliteit). Deze kaarten zijn onderdeel van het grondstromenbeleid zoals dat vast is gelegd in de Nota bodembeheer Regio IJsselland. De huidige Nota bodembeheer heeft een maximale geldigheid tot 2023 (wettelijk 10 jaar).
Het opnieuw vastleggen van de nota en kaarten is nodig om het grondverzet in de regio te faciliteren. Uitgangspunt is het beleidsneutraal overgaan. Hierbij wordt rekening gehouden met het in werking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

De Nota Bodembeheer IJsselland met bodemkwaliteitskaarten vallen, bij vaststelling voor 31 december 2023, onder het overgangsrecht Omgevingswet. Dit heeft als voordeel dat het grondverzet binnen IJsselland op vergelijkbare manier kan blijven doorgaan.

Deze nota en bodemkwaliteitskaart vervangen de eerder vastgestelde nota en (verlengde) bodemkwaliteitskaart.

De omgevingsdienst heeft in opdracht van alle aangesloten gemeenten en waterschappen voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van het opstellen van de Nota Bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten. Hierbij is ook gelet op de aanwezigheid van PFAS in de regio IJsselland. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met het adviesbureau Tauw b.v.

Beoogd effect

Na het vaststellen van de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaarten beschikt de regio de komende periode over een geaccepteerd bewijsmiddel voor grondverzet in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Dit betekent dat er geen vertraging in de uitvoering plaatsvindt en vermindering van de onderzoekskosten geeft. Hiermee wordt binnen de regio hergebruik van grond bevordert en bijgedragen aan een duurzaam gebruik van de bodem.

Argumenten

Op basis van het Besluit bodemkwaliteit (artikel 53) heeft de bodembeheernota een maximale actualiteit van 10 jaar en de bodemkwaliteitskaarten van maximaal 5 jaar. De huidige Nota Bodembeheer IJsselland verloopt in 2023. De bodemkwaliteitskaarten (voor de regio IJsselland, Deventer en Raalte) zijn in 2020 verlengd.
Het besluit tot vaststelling van het gebied specifiek beleid is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 Awb) van toepassing is (zie artikel 49 Bbk).

De ontwerpnota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaarten zijn ter inzage gelegd (analoog en digitaal) van 14 september tot en met 25 oktober 2023. Er zijn geen zienswijzen ingebracht. De gemeenteraad kan nu vervolgens de nota vaststellen. Vaststelling door de gemeenteraad dient plaats te vinden voor 1 januari 2024 zodat gebruik kan worden gemaakt van het overgangsrecht Omgevingswet. Op termijn is het nodig het grondstromenbeleid en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten te integreren in het omgevingsplan van de gemeente.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft in december 2021 het handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond vastgesteld. Het handelingskader is in december 2021 voor het laatst vastgesteld. Het standpunt van de staatssecretaris is dat de grond in heel Nederland verdacht is voor de aanwezigheid van PFAS.

OD IJsselland heeft in opdracht van alle aangesloten gemeenten (met uitzondering van de gemeente Zwolle), de provincie Overijssel en de Waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen de begeleiding verzorgt voor het actualiseren van de Nota Bodembeheer en de bodemfunctie – en bodemkwaliteitskaarten (incl. PFAS).

De resultaten zijn opgenomen in de volgende rapporten van Tauw:

- Nota bodembeheer Regio IJsselland, Tauw, 27 oktober 2023, kenmerk R002-1291303ABR-V04-mwl-NL
- Technische rapportage bodemkwaliteitskaart regio IJsselland 2023, Tauw, 27 oktober 2023, R001-1291303ROE-V04-mwl-NL

De rapportages zijn met medewerking van gemeenten en waterschappen opgesteld. Deze rapporten zijn bij dit voorstel gevoegd.

Resultaten onderzoek Tauw:
Nota bodembeheer
De nota is gericht op het beleidsneutraal overnemen van het eerdere beleid. In de nota is gebiedsspecifiek beleid opgenomen voor de volgende onderwerpen:

- Bodemvreemd materiaal
- Van nature verhoogd arseen
- Gebieden met verhoogd PFAS
- Zone droge oevergebied Vecht.

Bodemvreemd materiaal
Binnen IJsselland is opgenomen dat de toepasbare grond niet meer dan 5 % (gewichtsprocenten) aan bodemvreemd materiaal mag bevatten. Hiermee wordt een balans gevonden om enerzijds visuele hinder en aantasting van bodemgebruiksfuncties te verlagen en anderzijds om kosteneffectief grondverzet mogelijk te houden

Van nature verhoogd arseen
In de regio IJsselland komen verhoogde concentratie voor aan natuurlijk arseen. Het gaat vooral om de gemeenten Raalte, Deventer, Hardenberg en de droge oevergebieden langs de Vecht. Uitgangspunt is dat vrijkomende grond binnen het gebied met verhoogde gehalten kan worden verwerkt tot de interventiewaarde voor arseen, behalve in gevoelige gebieden als moestuin en kinderspeelplaats. Het kan op projectniveau nodig zijn de GGD IJsselland om advies te vragen.

Gebieden met verhoogd PFAS
In het algemeen is PFAS op niet verdachte locaties geen probleemstof binnen de regio IJsselland. Het voldoet aan de maximale waarde Landbouw/Natuur, zoals opgenomen in het handelingskader van december 2021. Lokaal komen in de gemeenten Steenwijkerland en Hardenberg verhoogde concentraties aan PFAS voor zonder dat hier een oorzaak voor valt aan te wijzen. Voor deze locaties is gebiedsspecifiek beleid ontwikkeld, zodat hier wel 'enig' grondverzet kan plaatsvinden.

Zone droge oevergebied Vecht
In 2013 zijn de droge oevergebieden van de Vecht meegenomen in de Nota en in de Bodemkwaliteitskaarten. De waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen zijn voor deze gebieden bevoegd gezag. In de huidige Nota en Bodemkwaliteitskaarten zijn de droge oevergebieden op verzoek van de twee Waterschappen opnieuw meegenomen en beoordeeld als zijnde landbodem. Uitwisseling van grond kan daarom ook hier op de 'oude' voet worden voortgezet.

Bodemkwaliteitskaart
De dataset geeft een homogeen beeld van de bodemkwaliteit binnen de Regio IJsselland. In samenhang met de OD IJsselland zijn homogene zones aangegeven. Na vaststelling is uitwisseling van grond met vergelijkbare kwaliteit in de regio mogelijk.

Specifieke regels Raalte
Tot nu toe kende Raalte een eigen bodemkwaliteitskaart. Uitwisseling van grond binnen de regio was wel mogelijk, maar binnen het regime zoals dat in Raalte was vastgesteld. In deze vernieuwde versie van de nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart participeren wij geheel in de regionale aanpak. Vanuit het uitgangspunt dat het beleid beleidsneutraal over gaat in deze nieuwe versie, zijn de specifieke afspraken binnen het Raalter beleid ook onverkort gehandhaafd. Hieruit volgt het volgende:

- **Wegbermen binnen de gemeente Raalte**

Voor de gemeente Raalte is een aparte bodemkwaliteitskaartzone voor de wegbermen van toepassing. Hierbij geldt dat binnen deze gemeente alle gemeentelijke asfaltwegen worden beschouwd als kwaliteitsklasse industrie en alle niet-geasfalteerde gebieden opgaan in het deelgebied waarin zij zijn gelegen.

- **Asbest binnen de gemeente Raalte**

Voor toepassingen van grond in opdracht van de gemeente Raalte werd binnen de gemeente al een maximale waarde lager dan 30 mg/kg d.s. gewogen aangehouden. Als toevoeging op het beleid binnen de regio IJsselland stelt de gemeente Raalte middels onderhavige Nota bodembeheer alle initiatiefnemers verplicht enkel grond

binnen de gemeentelijke grenzen toe te passen waarbij sprake is van een gehalte aan asbest lager dan 30 mg/kg d.s. gewogen.

Een wijziging van dit specifieke Raalter beleid wordt op dit moment niet overwogen vanwege het praktische belang om uiterlijk voor 1 januari 2024 deze nota en kaarten opnieuw vast te stellen. Te zijner tijd worden nota en kaarten onderdeel van het nog vast te stellen Omgevingsplan. Dat is het juiste moment om indien nodig en vanuit een integrale afweging te besluiten het beleid inhoudelijk aan te passen.

Ketenpartners / participatie
Derden die grond in de regio willen ontgraven en toepassen kunnen op basis van de Nota en met de bodemkwaliteitskaarten projecten uitvoeren en kosten besparen. Ze hebben geen of minder onderzoeken of partijkeuringen nodig en de afzet van grond kan weer op de gebruikelijk manier plaatsvinden. Omdat alle deelnemende gemeenten op dezelfde manier hun grondstromenbeleid hebben opgesteld en voornemens zijn vast te stellen, zorgt dit voor uniformiteit en herkenbaarheid bij derden.

De gemeente Zwolle heeft in 2021 haar grondstromenbeleid opnieuw vastgesteld. De uitgangspunten voor het opstellen van de Nota en de bodemkwaliteitskaarten voor de gemeente Zwolle en de onderhavige Nota zijn nagenoeg hetzelfde. Het is mogelijk om elkaars kaarten vast te stellen zodat uitwisseling tussen deze gebieden mogelijk is.

Duurzaamheid
Na het vaststellen van de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaarten beschikt de regio de komende periode over een geaccepteerd bewijsmiddel voor grondverzet in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Hiermee wordt binnen de regio hergebruik van grond bevorderd en bijgedragen aan een duurzaam gebruik van de bodem.

Kanttekeningen
Ondanks de zorgvuldige totstandkoming van het onderzoek voor het bepalen van de actuele bodemkwaliteitskaarten kan het, net als onder het nu geldende bodembeheerbeleid, gebeuren dat de kwaliteit van een partij grond niet overeenkomt met de aangegeven kwaliteit. Voor dat een initiatiefnemer grond wil verzetten/graven en afvoeren/laten toepassen moeten er een aantal stappen worden doorlopen. Om te bepalen of de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden als bewijsmiddel dient de initiatiefnemer onder andere een vooronderzoek te laten uitvoeren conform de norm NEN 5725. Als de partij te sterk vervuild is, kan geen gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart en zal deze partij moeten worden afgevoerd naar een erkende verwerker.
Als uit het onderzoek blijkt dat de partij niet voldoet aan bijvoorbeeld de functieklasse wonen maar wel aan de klasse industrie dan hangt de toepassing af van de functie en de kwaliteit van de ontvangende bodem. De strengste hiervan geldt (klasse industrie mag bijvoorbeeld niet op klasse natuur toegepast).
Voor het opslaan en toepassen van de grond geldt het meldingsregiem uit het Besluit Bodemkwaliteit en de Regeling Bodemkwaliteit. Voor toezicht en handhaving is de gemeente het bevoegd gezag. Deze taak is weer belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland.

Financiën en fiscale aspecten
Uitvoering en toetsing van het voorstel valt binnen de regulier beschikbare middelen c.q. opdracht aan OD IJsselland.

Vervolg/Communicatie
De Nota en de bodemkwaliteitskaarten zijn door het College van B&W op 5 september 2023 vastgesteld en vervolgens gepubliceerd. Er zijn gedurende de inzagetermijn geen zienswijzen ingediend. De Nota en de Bodemkwaliteitskaarten kan door de Raad worden vastgesteld. Vaststelling door de gemeenteraad dient plaats te vinden voor 1 januari 2024 zodat gebruik kan worden gemaakt van het overgangsrecht Omgevingswet.

Na het vaststellen van de Nota en de bodemkwaliteitskaarten worden deze gepubliceerd.

De vastgestelde Nota en Bodemkwaliteitskaarten worden met onderliggende onderzoeken/kaarten openbaar gemaakt via de gemeentelijke website. Zodra het beleid is vastgesteld door de raad kan dit worden gedeeld met de OD zodat zij dit op haar website kan plaatsen en vragen hierover kunnen behandelen/oppakken (uitvoeringstaak). Hier vindt nog aanvullend afstemming over plaats met alle betrokken partijen.

Op termijn is het nodig het grondstromenbeleid en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten te integreren in de omgevingsplannen van de gemeente. Intern worden de projectleiders geïnformeerd over het voortgezette gebruik/toepassing van de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart.

Bijlagen

1. Nota bodembeheer Regio IJsselland, Tauw, 27 oktober 2023, kenmerk R002-1291303ABR-V04-mwl-NL
2. Technische rapportage bodemkwaliteitskaart regio IJsselland 2023, Tauw, 27 oktober 2023, R001-1291303ROE-V04-mwl-NL

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris	de waarnemend burgemeester
Monique van Esterik	Arco Hofland

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

Zaaknummer 61246-2023

De raad van de gemeente Raalte,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 november 2023

Besluit:

1. De nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaarten IJsselland vast te stellen;
2. De volgende gerelateerde werkzaamheden aan het college te delegeren:
   a. Het erkennen van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten
   b. het in de Nota bodembeheer beschreven beleid aan te passen indien wijzigingen in wet- en regelgeving dat noodzakelijk maakt, zoals de Omgevingswet of voor PFAS en andere opkomende stoffen, etc

Aldus besloten in de vergadering van 21 december 2023.

de griffier	de voorzitter
Karin Zomer	Arco Hofland